Repertoriumnummer
2025/
Datum van uitspraak
17.07.2025
Rolnummer
2025/69/C

☐ Aan te bieden aan de ontvanger

BKG – EB
B

26 euro bijzondere bijdrage begrotingsfonds juridische tweedelijnsbijstand geïnd

Aangeboden op
Niet te registreren

NEDERLANDSTALIGE
RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG
BRUSSEL

BESCHIKKING

10de KAMER

DE ZAAK VAN

1. de VZW FORUM VOOR VREDESACTIE, met zetel te 2018 Antwerpen, Breughelstraat 31, en met KBO-nummer 0418.539.459,

2. de VZW LIGA VOOR MENSENRECHTEN, met zetel te 1080 Brussel, Leopold II laan 53, en met KBO-nummer 0419.191.537,

3. de VZW GLOBALIZE SOLIDARITY, met zetel te 1210 Brussel, Haachtsesteenweg 53, en met KBO-nummer 0435.919.384,

4. de VZW 11.11.11, **KOEPEL VAN INTERNATIONALE SOLIDARITEIT**, met zetel te 1060 Brussel, Vlasfabriekstraat 11, en met KBO-nummer 0421.210.424,

die woonstkeuze doen op het adres van hun raadslieden

Eisers

Met als raadslieden meester ----------, meester ---------- en meester ----------, advocaten met kantoor te ----------, en met e-mailadres ----------,

TEGEN

Het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering in de persoon van de Minister-president van de Vlaamse regering, Matthias DIEPENDAELE, met kantoren te 1000 Brussel, Martelaarsplein 19, kabinet Martelaarsplein, en met KBO-nummer 0220.819.807,

Verweerder

Met als raadslieden meester ---------- en meester ----------, advocaten met kantoor te ----------, en met e-mailadres ----------

I. PROCEDURE

1.
De voorzitter nam kennis van de stukken van de rechtspleging en in het bijzonder van:

- de gedinginleidende dagvaarding die eisers op **07.07.2025** met gerechtsdeurwaardersexploot lieten betekenen aan verweerder;
- de conclusie neergelegd voor verweerder op **09.07.2025**.

Op de openbare zitting van **10.07.2025** hoorde de voorzitter de middelen voor:

- eisers, vertegenwoordigd door hun raadslieden, voornoemd;
- verweerder, vertegenwoordigd door meester ---------- die ook optrad *loco* meester ----------, voornoemd.

Elke partij legde een stukkenbundel neer, waarvan de voorzitter kennis nam.

Verweerder heeft de wering gevraagd van het stuk 33 dat eisers op de zitting hebben neergelegd, omdat eisers er niet naar zouden hebben verwezen in hun dagvaarding. Stuk 33 betreft een "*Shipping Container Tracking and Tracing*" document van de rederij ------- met het traject van de vaart van het schip ---------. Eisers hebben naar dit schip verwezen in hun dagvaarding. Het schip waarvan de afvaart volgens de dagvaarding gepland stond op **05.07.2025**, is vertrokken op **04.07.2025**. Dit stuk is van belang bij de beoordeling van de vorderingen van eisers. Het document is kennelijk een schermafdruk van een voor het publiek toegankelijke website. Het betreft informatie waarover verweerder en de DCSG in zijn functie redelijkerwijze had kunnen en moeten beschikken in de aanloop naar de behandeling van de zaak. Er is geen sprake van enige belangenschade in hoofde van verweerder. Het stuk wordt niet geweerd.

Op vraag van de voorzitter hebben eisers ook nog een stuk 34 neergelegd. Verweerder heeft ook over dit stuk standpunt kunnen innemen. Ook dit stuk kan in het debat blijven.

Hierna heeft de voorzitter de debatten gesloten en de zaak in beraad genomen.

2.
Verweerder heeft op **15.07.2025** (digitaal) een verzoekschrift neergelegd tot heropening van de debatten in toepassing van art. 772 Ger.W. In dit verzoekschrift voert verweerder aan dat hij tijdens het beraad een nieuw feit heeft ontdekt dat van overwegend belang is voor het geding.

Eisers verzetten zich in hun brief met opmerkingen van **15.07.2025** tegen een heropening van de debatten. Zij betwisten dat het om een nieuw feit of stuk gaat, omdat het stuk uitgaat van de dienst van verweerder zelf en het verweerder niet toekomt om nieuwe stukken te creëren tijdens het beraad. Bovendien menen eisers dat het stuk niet van overwegend belang is en de elementen die zijzelf eerder aanbrachten alleen maar bevestigen.

Art. 772 Ger.W. bepaalt dat indien een verschijnende partij gedurende het beraad een nieuw stuk of feit van overwegend belang ontdekt, zij, zolang het vonnis niet uitgesproken is, de heropening van de debatten kan vragen.

Het vermeende nieuwe feit of stuk betreft een e-mail van **15.07.2025** van de cel Handhaving van de DCSG waarin deze aangeeft op **14.07.2025** een fysieke inspectie te hebben gedaan van de container met nummer -------. De drie paletten met "kogellagers"[1] werden afgescheiden van de andere inhoud en "*worden momenteel verder onderzocht vanuit technische hoek met het oog op de classificatie en gelieerde vergunningsplicht".* Een verder verbod tot uitvoer of verplaatsing werd gegeven aan de houder van de goederen. De container zou binnenkort zonder de drie paletten worden vrijgegeven. De DCSG spreekt daarnaast van een tweede onderschepping van "kogellagers", die hetzelfde lot ondergaan. De DCSG denkt dat het gaat om de "kogellagers" die volgens de media al zouden zijn uitgevoerd op 04.07.2025.

Het begrip "ontdekking" impliceert dat de partij die de heropening van de debatten heeft gevraagd, iets gevonden heeft wat voordien (voor deze partij) verborgen, onbekend of ongeweten was. Handelingen die de verzoekende partij tijdens het beraad zelf heeft gesteld of die het gevolg zijn van haar eigen initiatief, kunnen bezwaarlijk in aanmerking worden genomen als een feit dat de heropening van het debat rechtvaardigt. "Ontdekken" wil zeggen dat het niet mag gaan om feiten of initiatieven die voortkomen uit de loutere wil van één der partijen. De vereiste dat het stuk moet ontdekt zijn door de partij die om de heropening verzoekt, sluit uit dat de verzoeker hier zelf de hand in heeft. (Zie: Gent (11e k.) 22 september 2022, *RW* 2023-24, afl. 17, 675; Kh. Charleroi (2e k.) 6 maart 2014, *Rev.prat.soc.* 2014, afl. 4, 550, noot DERIJCKE; VAN DEN BERGH, B., in X., *Gerechtelijk recht*, *OGR* – Afl. 134 (1 februari 2025), Commentaar bij artikel 772 Ger.W., p. 69)

Het nieuwe stuk komt voort uit de loutere wil van verweerder. De informatie over de container met nummer ---------- en een bijkomende palet "kogellagers" in de nieuwe e-mail had verweerder mits diligent optreden al bekend kunnen zijn bij de behandeling van de zaak op **10.07.2025**. Bovendien bevat deze e-mail geen wezenlijk nieuwe feiten: de paletten met kegelrollagers worden nog steeds onderzocht "*met het oog op de classificatie en gelieerde vergunningsplicht*".

Bijgevolg is er geen reden om de debatten te heropenen. Het verzoek wordt afgewezen.

[1] Het gaat allicht over kegelrollagers.

II. VORDERINGEN

3.
Eisers vorderen in de dagvaarding:

- bij voorraad en zonder nadeel aan de zaak ten gronde:
    - de Vlaamse regering te gebieden per direct iedere doorvoer te (doen) staken van defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik dienstig materiaal naar Israël;
    - de Vlaamse regering te verbieden per direct nieuwe doorvoer van defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik dienstig materiaal naar Israël toe te staan;
    - de Vlaamse regering te gebieden per direct de doorvoer met overlading te (doen) staken van de container met nummer ---------- naar Israël;
    - de Vlaamse regering te gebieden alle nodige maatregelen te nemen teneinde deze doorvoer met overlading van de container met nummer ---------- tegen te houden en te verhinderen dat de kegelrollagers met bestemming Israël de Antwerpse haven verlaten,

  op straffe van een dwangsom van 50.000 euro voor elke keer dat verweerder niet voldoet aan het gevorderde (lees: "per doorgang/doorvoer"[2]);
- verweerder te veroordelen tot de gedingkosten, rechtsplegingsvergoeding inbegrepen.

Kosten:

- dagvaardingskosten: **417,29 euro**
- rechtsplegingsvergoeding: **1.883,72 euro**.

4.
Verweerder vordert:

- de vorderingen af te wijzen als onontvankelijk, minstens ongegrond;
- eisers hoofdelijk, de één bij gebreke aan de ander, te veroordelen tot de gedingkosten, rechtsplegingsvergoeding inbegrepen.

Kosten:

- rechtsplegingsvergoeding: **1.883,72 euro**.

5.
Op de zitting van **10.07.2025** heeft verweerder gevraagd te acteren dat hij er akte van neemt dat het beschikkend gedeelte in de dagvaarding van eisers geen goederen viseert onder toepassing van de Dual Use Verordening (zie hierna), aangezien het louter melding maakt van "defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik dienstig materiaal".

[2] Aldus verduidelijkt op de zitting van 10.07.2025.

Daarop vroegen eisers om te acteren dat het beschikkend gedeelte in hun dagvaarding uitsluitend betrekking heeft op defensiegerelateerde producten in de zin van art. 2, 5° Wapenhandeldecreet en ander voor militair gebruik dienstig materiaal in de zin van art. 2, 2° Wapenhandeldecreet in samenhang gelezen met art. 9 van de Dual Use Verordening, art. 8, §2 Wapenhandeldecreet en de Interpretatierichtlijn van het Vlaamse Gewest over de toepassing van de *catch-all*[3] bepaling (art. 9).

III. FEITEN

6.
De feiten spelen zich af tegen de achtergrond van de gewelddadige bezetting door Israël van Palestina en de oorlog die het Israëlische leger sinds **07.10.2023** voert tegen Hamas in Gaza en elders en die door diverse experten, ook binnen internationale instanties zoals de VN, als een genocide wordt omschreven. Betrouwbare bronnen spreken van minstens 58.000 gedode Palestijnen[4] (van wie de meerderheid vrouwen en kinderen), meer dan 100.000 gewonden en ongeveer 2 miljoen (+/- 90% van de bevolking) (herhaaldelijk) ontheemden. Die feiten zijn alom gekend. Het is onmogelijk om te ontsnappen aan de constante toestroom van informatie over de onwaarschijnlijke wreedheden die zich ter plaatse zonder ophouden voltrekken.

7.
Op **03.06.2025** werd in de Antwerpse haven een container gelost met nummer ----------, afkomstig van ---------- met vestiging te ---------- (Frankrijk) en bestemd voor ----------, met vestiging te --------- (Israël), nabij Gaza. Het wordt niet betwist dat de container sinds **05.06.2025** op kaai 1742 (Mpet) van de Deurganck Terminal staat.

De container stond initieel gepland voor vertrek met het schip ---------- op **11.07.2025**, maar de vertrekdatum werd al meermaals gewijzigd, uitgesteld en dan weer vervroegd. Volgens eisers, hierin niet tegengesproken door verweerder, stond de container bij dagvaarding op **07.07.2025** gepland voor vertrek met het schip ---------- op **20.07.2025**, werd het vertrek nadien uitgesteld naar **eind augustus** om bij de behandeling van de zaak op **10.07.2025** gepland te staan op **03.08.2025**.

Eisers vernamen dat er zich op de kwestieuze container drie paletten met kegelrollagers ("*tapered roller bearings*") bevinden. Het gaat om onderdelen die gebruikt worden in transmissiesystemen van zware militaire voertuigen zoals tanks en gepantserde voertuigen en volgens verweerder ook in tractoren.

---------- gaat er prat op de enige Israëlische producent te zijn van transmissiesystemen voor de Merkava-tank en het Namer-pantservoertuig, Onderzoek heeft uitgewezen dat beide regelmatig worden ingezet door het Israëlische leger in Gaza.

[3] Alles opvangend.
[4] Bij de redactie van dit vonnis.

Het Israëlische ministerie van defensie verspreidde nog op **04.03.2025** een persbericht over de ondertekening van een contract ter waarde van 23 miljoen USD met ---------- voor de productie en levering van cruciale componenten voor de Merkava tanks en Namer APC's. Volgens eigen publiciteit van het bedrijf is de levering gepland tussen **2025** en **2030**.

---------- heeft een lange geschiedenis in de levering van militaire onderdelen en profileert zich ook zo op haar website.

8.
Eerste eiseres heeft op **07.06.2025**[5] melding gedaan van de "*doorvoer van onderdelen bestemd voor Israëlische militaire voertuigen via de haven van Antwerpen*" aan de Dienst Controle Strategische Goederen ("DCSG"), een agentschap van verweerder, dat de internationale handel van strategische goederen controleert. De DCSG behandelt dossiers en adviseert de minister over aanvragen van vergunningen voor de invoer, de uitvoer of de doorvoer van wapens, munitie, militaire technologie en producten voor tweeërlei gebruik ("*dual-use"* goederen)[6]. Eerste eiseres heeft meer bepaald melding gedaan van drie paletten met kegelrollagers, vervoerd in de container ----------, voor lading op de -------- met vertrek op **10.06.2025**, afkomstig van ---------- en bestemd voor ----------. Eerste eiseres stelde dat de lading volgens haar viel onder de ML6 categorie van de EU militaire lijst en bijgevolg een vergunning voor doorvoer vereiste. Zij verzocht verweerder om dergelijke vergunning, gelet op zijn beleidslijn en de oorlog in Gaza, niet te verlenen en de doorvoer tegen te houden, indien die zonder vergunning zou gebeuren.

Op **07.06.2025** verscheen over deze kwestie een artikel in De Morgen dat ook werd opgepikt door VRTnws. De Minister-president kreeg op **25** en **26.06.2025** hierover vragen in het Vlaams Parlement. Op **25.06.2025** antwoordde hij dat het onderzoek lopende was en geen details openbaar kunnen worden gemaakt over lopende onderzoeken, maar de zaak met de nodige aandacht werd behandeld. Op **26.06.2025** voegde hij daar nog aan toe dat de DCSG in eerste instantie reactief optreedt en geen inspectiedienst is met permanentie op het terrein, en de dienst rekening houdt met informatie die binnenkomt via onder meer het parket, de veiligheidsdiensten of ngo's.

De raadslieden van eisers hebben verweerder[7] op **02.07.2025** in gebreke gesteld om:
- géén vergunning te verlenen voor de doorvoer met overlading van de kwestieuze container en alle maatregelen te nemen om deze tegen te houden en te verhinderen dat de kegelrollagers de Antwerpse haven zouden verlaten;
- vanaf dan een vergunning te vereisen zowel voor militair materiaal als voor *dual use*[8]-goederen met (mogelijk) militair eindgebruik;

[5] De betrokken e-mail is gedateerd op 06.06.2025, maar partijen spreken van 07.06.2025.
[6] https://www.vlaanderen.be/organisaties/administratieve-diensten-van-de-vlaamse-overheid/beleidsdomein-kanselarij-bestuur-buitenlandse-zaken-en-justitie/departement-kanselarij-en-buitenlandse-zaken/afdeling-juridisch-en-internationaal-expertisecentrum/dienst-controle-strategische-goederen.
[7] Zowel in de persoon van de Minister-president als van de Vice-eerste minister, Jan JAMBON.
[8] Goederen met tweeërlei gebruik, zowel civiel als militair.

- geen enkele vergunning te verlenen voor de door- en uitvoer van militair materiaal en *dual use*-goederen met (mogelijk) militair eindgebruik naar Israël;
- alle nodige maatregelen te nemen teneinde de door- en uitvoer van militair materiaal naar Israël tegen te houden, minstens voor zolang dergelijke door- en uitvoer strijdig is met de verplichtingen die op de overheid rusten.

De Minister-president heeft op **03.07.2025** geantwoord dat de DCSG een onderzoek voerde naar de cargo-inhoud van de kwestieuze container en hij geen verdere details kon geven omwille van het geheim van het onderzoek. Hij garandeerde dat de cargo aan de kant zou worden gehouden zolang het onderzoek zou lopen. Verder deelde hij mee dat:

- indien de transactie doorvoervergunningsplichtig bleek, de vergunning in overeenstemming met het Israëlbeleid zou worden geweigerd, indien de doorvoer een versterking zou inhouden van de militaire capaciteit van de Israëlische krijgsmacht of indien er sprake is van militair eindgebruik in of door Israël;
- maatregelen waren genomen om de verdere doorvoer te verhinderen;
- het onder controle plaatsen en tegenhouden van een transactie enkel mogelijk was, indien de regelgeving het toeliet;
- de niet-gecontroleerde aard van een transactie niet gelijkstond aan de goedkeuring ervan door de Vlaamse overheid, maar betekende dat deze zich er niet over mocht uitspreken.

Eisers namen geen vrede met het antwoord van de Minister-president en stelden huidige procedure in bij dagvaarding betekend op **07.07.2025**.

9.
In hun dagvaarding melden eisers dat de kwestieuze container geen alleenstaand feit is. Uit de door hen bijgebrachte informatie blijkt dat er maandelijks vijf schepen varen tussen de Antwerpse haven en de Israëlische havens van Ashdod en Haifa:

- drie schepen van rederij ------:
    - ---------: vertrek voorzien op **11.07.2025**;
    - ----------: vertrek voorzien op **05.07.2025**, maar vertrokken op **04.07.2025**;
    - ----------: het schip waarop de kwestieuze container gepland staat voor vertrek, te weten voorlopig - bij de behandeling van de zaak - op **03.08.2025**;
- twee schepen van rederij ----------, tegen wie een strafonderzoek loopt voor de doorvoer van munitie naar Israël (dossier --------):
    - ----------: vertrek voorzien op **18.07.2025**;
    - ----------: vertrek voorzien op **31.07.2025**.

Eisers stellen dat de doorvoer van militair materiaal niet of nauwelijks wordt gecontroleerd. Het antwoord van de Minister-president van **03.07.2025** heeft hen op dat vlak niet gerustgesteld.

Op het moment van dagvaarding hadden eisers weet van minstens één container met militair materiaal afkomstig van ----------, vervoerd vanuit de haven van Antwerpen naar Israël, namelijk de container met nummer ----------, vertrokken op het schip ---------- op **06.06.2025** en aangekomen in Ashod (Israël) op **25.06.2025**.

Bij de behandeling van de zaak op **10.07.2025**, maakten eisers melding van de doorvoer van nog twee andere containers, telkens afkomstig van hetzelfde bedrijf en voor dezelfde bestemmeling in dezelfde haven, waaronder een container op het schip ----------, vertrokken op **04.07.2025**. De lading kan worden achterhaald op basis van de "*bill of lading*" ("laaddocument").

IV. RECHTSMACHT EN BEVOEGDHEID

10.
Verweerder betwist de bevoegdheid van de kortgedingrechter niet. Verweerder voert wel "ten overvloede" aan dat de kortgedingrechter moet nagaan of er wel een subjectief recht in het geding is, opdat hij rechtsmacht zou hebben.

Eisers zetten in de dagvaarding uiteen dat de zaak spoedeisend is, omdat de verwezenlijking van hun respectieve maatschappelijke doelen, in essentie de bescherming van het internationaal en humanitair recht in het algemeen, en vrede en ontwapening in het bijzonder, onherstelbare schade dreigt op te lopen door een onrechtmatig overheidsoptreden of niet-optreden. Op basis daarvan heeft de kortgedingrechter rechtsmacht en is hij bevoegd om de zaak te onderzoeken.

V. ONTVANKELIJKHEID

11.
Verweerder vraagt om de vorderingen onontvankelijk te verklaren, maar zijn verweermiddelen betreffen in wezen de grond van de zaak.

De hoedanigheid en het belang van eisende partijen om huidige procedure te voeren, wordt niet betwist.

Bij gebrek aan opgeworpen middelen van onontvankelijkheid en bij gebrek aan ambtshalve op te werpen middelen van onontvankelijkheid, zijn de vorderingen ontvankelijk.

VI. GEGRONDHEID

1. Principes kortgeding

12.
Art. 584, 1e lid Ger.W. luidt:

"De voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg doet, in gevallen die hij spoedeisend acht, bij voorraad uitspraak in alle zaken, behalve die welke de wet aan de rechterlijke macht onttrekt."

Art. 1039 Ger.W. luidt:

"De beschikkingen in kort geding brengen geen nadeel toe aan de zaak zelf; zij zijn uitvoerbaar bij voorraad niettegenstaande verzet of hoger beroep en, zonder borgtocht indien de rechter niet heeft bevolen dat er een wordt gesteld."

Hiervoor is al uitgemaakt dat de kortgedingrechter rechtsmacht heeft in deze.

Art. 584, 1e lid, Ger. W. bepaalt dat de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, in gevallen die hij spoedeisend acht, bij voorraad uitspraak doet. In de zin van die wetsbepaling is er sprake van een spoedeisend geval wanneer een onmiddellijke beslissing wenselijk is om schade van een bepaalde omvang of ernstige ongemakken te voorkomen of te beperken. Men kan zijn toevlucht nemen tot het kort geding wanneer met de gewone rechtspleging het geschil niet tijdig zou zijn op te lossen, waardoor de rechter in kort geding over een ruime feitelijke beoordelingsmacht beschikt en, in juiste mate, over de grootste vrijheid (zie: Cass., 21 mei 1987, Arr. Cass., 1986-87, 1287; R.W., 1987-88, 1425; Pas., 1987, I, 1160).

Er is sprake van spoedeisendheid zodra de vrees voor schade van enig belang, of zelfs voor ernstige nadelen, een onmiddellijke beslissing wenselijk maakt. Bijgevolg mag het kort geding worden gehanteerd wanneer het geschil niet met de gewone procedure binnen de gewenste tijdspanne opgelost kan worden, wat de rechter in kort geding een ruime feitelijke beoordelingsbevoegdheid geeft. Daarbij beoordeelt de rechter in kort geding in het licht van alle omstandigheden van de zaak of een eiser die nagelaten heeft te handelen, zich op het spoedeisend karakter mag beroepen (vgl. Cass. AR C.19.0031.F, 8 november 2019). Het spoedeisend karakter wordt in beginsel beoordeeld op het ogenblik van de uitspraak (vgl. Cass. AR C.07.0368.N, 24 april 2009). De voorwaarde van de spoedeisendheid raakt de openbare orde en moet desgevallend ambtshalve door de rechter worden onderzocht.

Overeenkomstig art. 584 Ger.W. kan de rechter in kort geding maatregelen bevelen die nodig zijn tot vrijwaring van de rechten als er ogenschijnlijke rechten bestaan die een dergelijke beslissing verantwoorden (zie: Cass. AR C.12.0450.F, 24 juni 2013; Cass. AR C. 10.279.F, 23 september 2011; Cass. AR C.01.0503.N, 6 juni 2003).

De rechter mag in kort geding geen declaratoir van rechten doen, noch de rechtspositie van de partijen onherroepelijk en definitief regelen. Hij mag wel maatregelen toekennen in afwachting van een beslissing ten gronde.

Kort samengevat, moet de vordering de toets van de spoedeisendheid, de schijn van recht en het niet onherroepelijke, "bij voorraad" karakter van het gevraagde doorstaan.

2. Juridisch kader

13.
De vorderingen kaderen juridisch gezien in het wapenhandelrecht wat betreft het geviseerde containervervoer enerzijds en het internationaal recht wat betreft het oorlogsgeweld in Gaza en overige delen in Palestina anderzijds. Eisers beroepen zich op een schending van beide.

i) Wapenhandelrecht

14.
Relevante wapenhandelwetgeving is in deze:

- het Wapenhandeldecreet[9];
- het Wapenhandelbesluit[10];
- het Wapenhandelsverdrag[11];
- de Dual Use Verordening[12].

Ook relevant in dit verband is de Algemene beleidslijn van Vlaanderen wat betreft de exportcontrole naar Israël.[13]

15.
Art. 2 Wapenhandeldecreet bevat o.m. volgende definities:

> *"2° ander voor militair gebruik dienstig materiaal: goederen die alleen of in combinatie met elkaar of andere goederen, substanties of organismen ernstige schade kunnen toebrengen aan personen of goederen en die als middel tot geweldpleging ingezet kunnen worden in een gewapend conflict of een soortgelijke situatie van geweld;*
> *[…]*
> *5° defensiegerelateerde producten: de producten, met inbegrip van programmatuur en technologie, die opgenomen zijn in de Gemeenschappelijke EU-lijst van militaire goederen;*
> *6° doorvoer: het vervoer van goederen die uitsluitend het Belgische grondgebied worden binnengebracht om via dat gebied te worden vervoerd naar een ander land;"*[14]

[9] Decreet van 15 juni 2012 betreffende de in-, uit-, doorvoer en overbrenging van defensiegerelateerde producten, ander voor militair gebruik dienstig materiaal, ordehandhavingsmateriaal, civiele vuurwapens, onderdelen en munitie.
[10] Besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2012 tot uitvoering van het Wapenhandeldecreet van 15 juni 2012 (BS 9 oktober 2012).
[11] Verdrag van 2 april 2013 inzake de Wapenhandel (BS 14 juli 2014).
[12] Verordening (EU) 2021/821 van 20 mei 2021 van het Europees Parlement en de Raad tot instelling van een Unieregeling voor controle op de uitvoer, de tussenhandel, de technische bijstand, de doorvoer en de overbrenging van producten voor tweeërlei gebruik (herschikking).
[13] https://www.fdfa.be/node/3137.
[14] De rechtbank onderlijnt.

Art. 3, §2 Wapenhandeldecreet onderwerpt de overbrenging, en de in-, uit- en doorvoer van defensiegerelateerde producten, ander voor militair gebruik dienstig materiaal en ordehandhavingsmateriaal aan een vergunning, aan te vragen aan de Vlaamse regering.

Wat betreft de doorvoer naar landen buiten de EU van defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik dienstig materiaal, bepaalt art. 8, § 2/1 dat een vergunning vereist is voor de doorvoer wanneer:

> ***1°*** *de goederen worden van het ene transportmiddel op een ander transportmiddel overgeladen en het gaat niet over een overbrenging tussen twee lidstaten van de EU; […]*
> ***3°*** *de exporteur, de vervoerder of de doorvoerder van de goederen of een andere bij de voorgenomen doorvoer betrokken partij draagt er kennis van of wordt er door de dienst die de Vlaamse Regering daarvoor heeft aangewezen, van in kennis gesteld dat:*
> *[…]*
> ***c)*** *de goederen bestemd zijn of kunnen zijn voor het plegen van genocide, misdaden tegen de mensheid of oorlogsmisdaden, omschreven in de internationale verdragen waarbij België partij is;*
> ***d)*** *de doorvoer strijdig is of kan zijn met de verplichtingen van het Vlaamse Gewest en België als partij bij internationale verdragen of als lid van internationale regimes op het gebied van non-proliferatie of ontwapening;*
> *[…].”*[15]

Art. 46, §1 Wapenhandeldecreet bepaalt dat de Vlaamse Regering toezichthouders aanwijst om toezicht te houden op de naleving van het decreet, zonder afbreuk aan de bevoegdheden van de gerechtelijke politie en de Douane.

16.

Art. 2, eerste lid Wapenhandelsverdrag bepaalt dat het Verdrag van toepassing is op alle conventionele wapens binnen de volgende categorieën:

> ***“a)*** *gevechtstanks;*
> ***b)*** *gepantserde gevechtsvoertuigen;*
> ***c)*** *groot kaliber artilleriesystemen;*
> ***d)*** *gevechtsvliegtuigen;*
> ***e)*** *gevechtshelikopters;*
> ***f)*** *oorlogsschepen;*
> ***g)*** *raketten en raketwerpers; en*
> ***h)*** *kleine en lichte wapens.*“

Art. 4 Wapenhandelsverdrag legt verplichtingen op inzake onderdelen en componenten:

> *“Elke Staat die Partij is stelt een nationaal controlesysteem in en handhaaft dat, ter regulering van de uitvoer van onderdelen en componenten indien de uitvoer geschiedt op een wijze die het mogelijk maakt de conventionele wapens waarop artikel 2, eerste*

[15] De rechtbank onderlijnt.

lid, van toepassing is samen te stellen en past de bepalingen van artikel 6 en artikel 7 toe alvorens een vergunning af te geven voor de uitvoer van dergelijke onderdelen en componenten."

Art. 9 Wapenhandelsverdrag bepaalt:

"*Elke Staat die Partij is neemt passende maatregelen om waar nodig en uitvoerbaar de transit of doorvoer via zijn grondgebied van conventionele wapens onder zijn rechtsmacht waarop artikel 2, eerste lid, van toepassing is te reguleren in overeenstemming met het desbetreffende internationale recht.*"

Art. 6 Wapenhandelsverdrag legt een aantal verboden op:

"*[…]*

3 De Staat die Partij is geeft <u>geen vergunning</u> af voor de overdracht van conventionele wapens waarop artikel 2, eerste lid, van toepassing is of van producten waarop artikel 3 of 4 van toepassing is, indien hem op het tijdstip van de afgifte van de vergunning bekend is dat de wapens of producten zouden worden gebruikt voor het <u>plegen van genocide, misdaden tegen de mensheid, grove schendingen van de Conventies van Genève van 1949, aanvallen gericht tegen burgerdoelen of als zodanig beschermde burgers of andere oorlogsmisdaden</u> omschreven in de internationale verdragen waarbij hij partij is." [16]

17.

Art. 2 Dual Use Verordening geeft volgende definitie:

"***1)*** *"producten voor tweeërlei gebruik" (dual-use items): producten, met inbegrip van programmatuur en technologie, die zowel een <u>civiele als een militaire</u> bestemming kunnen hebben, met inbegrip van producten die kunnen worden gebruikt voor het ontwerp, de ontwikkeling, de productie of het gebruik van nucleaire, chemische of biologische wapens of hun overbrengingsmiddelen, met inbegrip van alle producten die voor niet-explosieve doeleinden kunnen worden gebruikt en op enige manier bijdragen aan de vervaardiging van nucleaire wapens of andere nucleaire explosiemiddelen;*" [17]

Art. 3 Dual Use Verordening bepaalt:

"*1 Voor de uitvoer van producten voor tweeërlei gebruik die voorkomen op de <u>lijst</u> in bijlage I is een <u>vergunning</u> vereist.*

2 Op grond van artikel 4, 5, 9 of 10 kan ook een vergunning worden geëist voor de uitvoer naar alle of bepaalde bestemmingen van bepaalde producten voor tweeërlei gebruik die <u>niet op de lijst</u> van bijlage I voorkomen." [18]

Art. 9, 1 Dual Use Verordening bepaalt:

"1 Een lidstaat kan om redenen van openbare veiligheid, met inbegrip van de voorkoming van terreurdaden, of uit <u>mensenrechtenoverwegingen</u> een verbod

[16] De rechtbank onderlijnt.
[17] De rechtbank onderlijnt.
[18] De rechtbank onderlijnt.

instellen op of een vergunningsplicht opleggen voor de uitvoer van producten voor tweeërlei gebruik die niet op de lijst van bijlage I voorkomen." [19]

ii) Internationaal recht

18.
Relevante bronnen van internationaal recht zijn in deze:

- het Genocideverdrag[20];
- de vier Conventies van Genève en hun Aanvullende Protocollen;
- het internationaal gewoonterecht.

3. Spoedeisendheid gevorderde maatregelen

19.
Verweerder betwist de spoedeisendheid om volgende redenen:

- de kwestieuze container is geïmmobiliseerd en staat onder douanetoezicht;
- de vertrekdata zijn louter tijdsloten die door de rederijen worden geboekt en die door tussenkomst van verweerder kunnen worden gewijzigd;
- eisers maken niet aannemelijk dat de containers militair materiaal bevatten en zo dit het geval is moet de vergunningsprocedure worden gevolgd; verweerder heeft zijn bevoegdheid nog niet voluit kunnen uitoefenen;
- de container is al een maand geleden aangekomen in Antwerpen;
- het resultaat kan ook middels een bodemprocedure worden betracht, bijvoorbeeld met toepassing van art. 19, 3de lid Ger.W.

20.
Een procedure op grond van art. 19, derde lid Ger.W. strekt net als huidige kortgedingprocedure tot het nemen van voorlopige maatregelen en heeft evenzeer een "bij voorraad" karakter. Eisers hebben de keuze tussen beide procedures en verweerder heeft hen dienaangaande niets te verwijten. Gelet op het aan de gang zijnde gerechtelijk verlof en de gebruikelijke vaststellingstermijnen voor de behandeling ten gronde, kunnen eisers in een procedure ten gronde nooit eenzelfde nuttig resultaat bereiken als in huidige kortgedingprocedure.

21.
Nu het eisers erom te doen is, bij vermeend gebrek aan (doortastend) optreden van de Vlaamse overheid, de doorvoer te beletten van materiaal naar Israël, omdat zij redenen hebben om aan te nemen dat het bestemd is voor, minstens kan bijdragen tot, het faciliteren van daden van genocide, minstens genocidaal gedrag van Israël op de Palestijnen, is dat op zich overschot van reden om de zaak voor de kortgedingrechter te brengen. Elke dag opnieuw

[19] De rechtbank onderlijnt.
[20] Verdrag van 9 december 1948 inzake de voorkoming en bestraffing van genocide.

bericht de pers over burgers in Gaza die worden getroffen door acties van het Israëlische leger in overtreding van het internationaal humanitair en oorlogsrecht (zie hierna). Dagelijks verliezen tientallen burgers, vaak kinderen, het leven omdat zij tijdens hun zoektocht naar noodhulp onder vuur worden genomen door het Israëlische leger. In die omstandigheden kan elk uur, elke minuut, zelfs elke seconde voor een mensenleven staan.

22.
Dat de container al een maand geleden gelost werd in Antwerpen, eisers een week op voorhand hun dagvaarding aankondigden en "de tijd namen om deze in het lang en het breed op te stellen", spreekt het dringende karakter niet tegen. Eisers tonen aan in die periode niet te hebben stilgezeten. *Zij* hebben onderzoek gedaan naar de feiten, verweerder op de hoogte gebracht en tot actie aangemaand. Door hun dagvaarding zo goed mogelijk feitelijk en juridisch te onderbouwen betrachten eisers hun (schijn van) recht en de ernst van hun zaak aan te tonen, zoals het hen betaamt. Van verweerder mocht sedert de eerste meldingen, zelfs tot op de zitting, niet meer worden vernomen dan dat de zaak in onderzoek is. Dat er na een maand nog steeds geen zicht is op wat er met de container zal gebeuren, dat eisers niet op de hoogte worden gehouden en er ondertussen minstens ogenschijnlijk gelijkaardige doorvoeren plaatsvinden, verantwoordt het beroep op de kortgedingrechter.

23.
Op het tijdstip van dagvaarding waren er afvaarten gepland op 5, 11, 18, 20 en 31.07.2025. Die data zijn niet vast, maar kunnen vervroegd dan wel uitgesteld worden, hetgeen al het geval was voor het schip dat de kwestieuze container zou vervoeren op 20.07.2025 en het geval was voor het schip dat op 05.07.2025 zou vertrekken, maar is afgevaren op 04.07.2025 (zie hoger). Dat de voorziene vertrekdata van de schepen louter geboekte tijdsloten zijn, is dus niet geruststellend van aard, nu de recente feiten aantonen dat die data niet alleen kunnen worden uitgesteld, maar ook vervroegd.

24.
Verweerder heeft een punt, waar hij stelt dat hij de kwestieuze container aan de kant heeft gezet en hij zijn bevoegdheden nog niet voluit heeft kunnen uitoefenen, laat staan dat hij dat voor toekomstige doorvoeren zou kunnen doen. De rechterlijke macht moet de uitvoerende macht in de uitoefening van zijn bevoegdheden respecteren. Maar de prangende vraag is net of verweerder zijn bevoegdheid, en hieraan gekoppeld zijn verantwoordelijkheid, wel degelijk op een effectieve manier uitoefent/kan uitoefenen. Verweerder suggereert zelf in zijn communicatie dat de middelen van de DCSG beperkt zijn en het geen inspectiedienst betreft. De DCSG geeft aan voor zijn informatie vaak afhankelijk te zijn van meldingen van ngo's of van "wakkere burgers". Onafhankelijke onderzoeksorganisaties leveren de feitelijke informatie aan. Welnu, volgens eisers vertrekken er vanuit de haven van Antwerpen maandelijks een vijftal schepen naar de haven van Ashdod in Israël met mogelijks militair materieel en wordt dit niet of nauwelijks gecontroleerd. Verweerder is ook niet erg transparant over de manier waarmee met de meldingen van verdachte transacties vervolgens wordt omgegaan. Nochtans lezen we op de website van de DCSG: "*Met het oog op een veiliger wereld versterkt de dienst Controle Strategische Goederen (DCSG) haar controle op de*

internationale handel van strategische goederen. De DCSG wil transparantie bieden over de behandeling en de resultaten van het aanvraagproces voor in-, uit- en doorvoervergunningen. Zij streeft naar een efficiënte dienstverlening zonder administratieve overlast, met aandacht voor een grondige, zorgvuldige en consequente analysepraktijk."[21] In die omstandigheden is het verzoek van verweerder tot heropening van de debatten niet meer dan een vergeefse poging om de meubelen te redden.

25.
Eisers geven om voorgaande redenen blijk van de vereiste spoedeisendheid.

4. Schijn van recht

26.
Aangezien de kern van de zaak de situatie in Gaza betreft, past het om, vooraleer de kwestieuze doorvoeren te toetsen aan de wapenhandelwetgeving, in te gaan op de schendingen van internationaal recht door de Israëlische overheid (in het bijzonder sinds 07.10.2023), zoals die al veelvuldig aan de kaak zijn gesteld door internationale instanties als de VN, onafhankelijke onderzoeksorganisaties en ngo's. Het hoeft geen betoog dat het Vlaamse Gewest net zoals de federale overheid gehouden is tot naleving van het internationaal recht en meer bepaald van het Genocideverdrag, waarbij België partij is, en de Conventies van Genève met inbegrip van de Aanvullende Protocollen, die door ons land werden geratificeerd dan wel ondertekend.

i) Schendingen van internationaal recht

27.
Zuid-Afrika heeft op 29.12.2023 het Internationaal Gerechtshof gevat over vermeende schendingen door Israël van zijn verplichtingen onder het Genocideverdrag met betrekking tot Palestijnen in de Gazastrook.[22] Het Internationaal Gerechtshof heeft in deze zaak al meermaals verklaard dat het plausibel was om aan te nemen dat de rechten van de Palestijnen onder het Genocideverdrag werden geschonden door Israël. Het legde daarom voorlopige maatregelen op aan Israël om verdere schendingen te voorkomen.

28.
Francesca ALBANESE, de Speciale Rapporteur voor de VN over de mensenrechtensituatie in de sinds 1967 bezette Palestijnse gebieden, kwam tot het besluit dat Israël een genocide pleegt in Gaza. Zij verklaarde letterlijk dat het niet om een oorlog gaat maar om genocide. In een heel recent rapport van 03.07.2025[23] betoogt zij dat een genocide van Israël op de Palestijnen wordt in stand gehouden door een systeem van uitbuitende bezetting en winst.

[21] https://www.fdfa.be/nl/vrede-en-veiligheid/controle-strategische-goederen/over-ons-dcsg.
[22] https://www.icj-cij.org/case/192.
[23] https://www.ohchr.org/en/press-releases/2025/07/forever-occupation-genocide-and-profit-special-rapporteurs-report-exposes.

De rapporteur zegt dat commercieel winstbejag en financieel gewin de illegale aanwezigheid en acties van Israël mogelijk hebben gemaakt en gelegitimeerd. Volgens het persbericht legt haar rapport de bedrijfsinfrastructuur bloot die profiteert van de Israëlische bezettingseconomie en “de dodelijke transformatie ervan tot een genocide-economie”. Het rapport wijst op het falen van internationale zakelijke en juridische systemen om zelfs de meest fundamentele rechten van de Palestijnen te handhaven. De speciale rapporteur wordt geciteerd als zeggende (vrij vertaald): "*Bedrijven zijn nauw verweven met het systeem van bezetting, apartheid en genocide in de bezette Palestijnse gebieden*." "*Decennialang werd Israëls onderdrukking van het Palestijnse volk ondersteund door bedrijven die zich volledig bewust waren van, maar tegelijkertijd onverschillig stonden tegenover, decennia van mensenrechtenschendingen en internationale misdrijven.*" In het rapport worden niet alleen wapenfabrikanten maar ook technologische bedrijven, financiële instellingen en bouw- en energiebedrijven vernoemd. De rapporteur stelde dat de Israëlische genocide voortduurt, omdat het voor velen lucratief is. Ze waarschuwde dat de uitspraken van het Internationaal Gerechtshof uit 2024 en de arrestatiebevelen van het ICC alle betrokkenen – inclusief bedrijven – hadden moeten waarschuwen. Zij stelde (vrij vertaald): "*De ernstige, structurele en aanhoudende aard van de Israëlische misdaden en schendingen leidden op het eerste gezicht tot een verantwoordelijkheid om zich terug te trekken – een verantwoordelijkheid die veel bedrijven negeerden.”* en *"De fixatie van bedrijven op enge technische details en geïsoleerde schendingen in plaats van de structurele onrechtmatigheid van hun banden met de Israëlische bezetting aan te pakken, is onoprecht*." De rapporteur drong er bij de lidstaten op aan om een volledig wapenembargo in te stellen, handels- en investeringsverdragen op te schorten en bedrijven ter verantwoording te roepen voor schendingen van het internationaal recht.

29.
Eisers verwijzen ook naar een lijvig rapport van 05.12.2024 van Amnesty International waarin deze besluit dat het beleid, de acties en het verzuim van Israël in Gaza neerkomen op genocide.

30.
Onder de Conventies van Genève vormen in principe enkel militaire doelen legitieme doelwitten van gewapende aanvallen en moeten burgers zoveel mogelijk worden beschermd.

Het Internationaal Strafhof heeft op 21.11.2024 arrestatiebevelen uitgevaardigd voor Benjamin NETANYAHU, eerste minister van Israël, en Yoav GALLANT, voormalige minister van defensie, wegens misdaden tegen de mensheid en oorlogsmisdaden gepleegd tussen (minstens) 08.10.2023 en 20.05.2024[24]. Hoewel de aanhoudingsbevelen geclassificeerd zijn als “geheim” heeft de Kamer bepaalde informatie vrijgegeven. Zo weten we dat de Kamer onder meer oordeelde dat er gegronde redenen waren om aan te nemen dat de betrokkenen strafrechtelijk verantwoordelijk zijn voor diverse oorlogsmisdaden: uithongering als methode van oorlogvoering; moord, vervolging en andere onmenselijke daden; het opzettelijk uitvoeren van een aanval op de burgerbevolking. De Kamer oordeelde tevens dat de

[24] De dag waarop het Openbaar Ministerie de verzoeken om arrestatiebevelen indiende.

vermeende misdaden tegen de mensheid deel uitmaakten van een wijdverbreide en systematische aanval op de burgerbevolking van Gaza. De Kamer oordeelde dat er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat beide personen opzettelijk en willens de burgerbevolking in Gaza van goederen hebben beroofd die onmisbaar zijn voor hun overleving, waaronder voedsel, water, medicijnen en medische benodigdheden, evenals brandstof en elektriciteit.[25]

31.
Verder zijn er de diverse Resoluties van de Algemene Vergadering van de VN en de Veiligheidsraad van de VN waaronder de recente Resolutie van 01.04.2025 waarin de VN-Mensenrechtenraad, met Belgische steun, volgende oproep deed aan de Staten (vrij vertaald):

> *"14. Roept alle Staten op om de verkoop, overdracht en omleiding van wapens, munitie en andere militaire uitrusting aan Israël, de bezettingsmacht, te staken, teneinde verdere schendingen van het internationaal humanitair recht en schendingen en misbruiken van de mensenrechten te voorkomen, en zich, in overeenstemming met internationale normen en standaarden, te onthouden van de export, verkoop of overdracht van bewakingsgoederen en -technologieën en minder dodelijke wapens, met inbegrip van "goederen voor tweeërlei gebruik", wanneer zij van oordeel zijn dat er redelijke gronden zijn om te vermoeden dat dergelijke goederen, technologieën of wapens kunnen worden gebruikt om de mensenrechten te schenden of te misbruiken"* [26] [27]

32.
Het bovenstaande is slechts een beperkte selectie van bronnen ter illustratie. Eisers brengen één en ander meer uitvoerig in kaart in hun dagvaarding.

Ook verweerder heeft de plicht en de verantwoordelijkheid om maatregelen te nemen om genocide te voorkomen.

ii) Schending van de wapenhandelwetgeving

33.
De vordering van eisers heeft een algemeen en een specifiek luik. Het specifieke luik heeft betrekking op de kwestieuze container met nummer ---------- waarvan sprake in het feitenrelaas en die aan de kant is gezet en onder toezicht staat van de diensten van verweerder. De desbetreffende vordering strekt ertoe te verhinderen dat de kegelrollagers met bestemming Israël de Antwerpse haven zouden verlaten. Het algemene luik strekt ertoe iedere doorvoer van defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik dienstig materiaal naar Israël te (doen) staken en te verbieden.

---

[25] https://www.icc-cpi.int/news/situation-state-palestine-icc-pre-trial-chamber-i-rejects-state-israels-challenges.
[26] https://docs.un.org/en/a/hrc/58/l.30/Rev.1.
[27] De rechtbank onderlijnt.

34.
Eisers kunnen terugbogen op een respectabele staat van dienst wat betreft het ijveren voor vrede en ontwapening en de bescherming van het internationaal humanitair recht. Door het ondernemen en ondersteunen van objectieve studies en onderzoeksjournalistiek leggen zij ongewenste wapentrafieken bloot en dragen zij er op een cruciale manier toe bij dat overheden hun verantwoordelijkheid opnemen en hun internationaalrechtelijke verplichtingen ook effectief waarmaken. In hun dagvaarding verwijzen eisers naar concrete gevallen waarin hun acties hebben geleid tot het gewenste optreden van de overheid.

35.
Er is geen betwisting over het feit dat er geen vergunning is aangevraagd voor het doorvoeren naar Israël van de kwestieuze container. De houding van verweerder hierin op de zitting is dat nog moet worden onderzocht of de lading vergunningsplichtig is waarna hij zal beslissen om al dan niet een vergunning af te leveren. Verweerder suggereert dat in dat geval een weigering van een vergunning waarschijnlijk is en verwijst hiervoor naar de verklaringen van de Minister-president en het beleid van de Vlaamse regering waarbij "*noch uitvoer, noch doorvoer wordt goedgekeurd die de versterking van de Israëlische militaire capaciteit zou inhouden."* In overeenstemming met het Israëlbeleid van de Vlaamse regering geldt er een vermoeden van weigering, hetgeen inhoudt dat er pas een vergunning wordt afgeleverd wanneer de aanvrager materiële zekerheid kan verschaffen dat de voorliggende goederen op geen enkele manier een ongeoorloofd eindgebruik zullen kennen. Verweerder besluit dat huidige procedure voorbarig is en er momenteel geen aanwijzingen zijn dat er fundamentele rechten of het oorlogsrecht zouden worden geschonden.

Wat het algemene luik van de vordering betreft, stelt verweerder dat:
- een algemeen verbod op doorvoer van alle schepen naar Israël geen maatregel bij voorraad is;
- de vordering strekkende tot een staking of verbod van doorvoer van defensiegerelateerde producten of ander voor militair gebruik dienstig materiaal naar Israël niet zinvol is en overbodig, aangezien die vergunningsplichtig is en de vergunning daarvoor zal worden geweigerd gelet op het vermoeden van weigering conform de geldende regelgeving.

36.
Eisers maken het *prima facie* afdoende aannemelijk dat de lading kegelrollagers bestemd is voor gebruik in militaire voertuigen bedoeld in categorie ML6.a van de Gemeenschappelijke EU-lijst van militaire goederen, gelet op:
- de aard van de goederen: kegelrollagers staan bekend voor hun specifieke toepassing in militaire voertuigen;
- de afzender van de goederen: ----------, dat zich toelegt op de levering van militaire onderdelen;
- de bestemmeling van de goederen: ----------, de enige Israëlische producent van transmissiesystemen voor de Merkava-tank en voor het Namer-pantservoertuig, die beide regelmatig worden ingezet door het Israëlische leger in Gaza, en waarvoor

verschillende contracten werden afgesloten met de Israëlische overheid (zie hiervoor).

Zij maken het zodoende *prima facie* aannemelijk dat de kegelrollagers bijgevolg vallen onder de definitie van art. 2, 5° Wapenhandeldecreet:

> "*defensiegerelateerde producten: de producten, met inbegrip van programmatuur en technologie, die opgenomen zijn in de Gemeenschappelijke EU-lijst van militaire goederen*[28]*;*".

Art. 3, §2 Wapenhandeldecreet onderwerpt de overbrenging, en de in-, uit- en doorvoer van defensiegerelateerde producten, ander voor militair gebruik dienstig materiaal en ordehandhavingsmateriaal aan een vergunning als vermeld in titel 2, aan te vragen aan de Vlaamse regering.

Wat betreft de doorvoer naar landen buiten de EU van defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik dienstig materiaal, bepaalt art. 8, §2/1, 1° concreet dat een vergunning vereist is voor de doorvoer wanneer:

> "*de goederen worden van het ene transportmiddel op een ander transportmiddel overgeladen en het gaat niet over een overbrenging tussen twee lidstaten van de EU; […]*".

Het gaat hier om een doorvoer met overlading.

Bovendien bepaalt art. 8, §2/1 dat een vergunning vereist is wanneer:

> *"[…]*
> ***3°** de exporteur, de vervoerder of de doorvoerder van de goederen of een andere bij de voorgenomen doorvoer betrokken partij draagt er kennis van of wordt er door de dienst die de Vlaamse Regering daarvoor heeft aangewezen, van in kennis gesteld dat:*
> *[…]*
> ***c)** de goederen bestemd zijn of kunnen zijn voor het plegen van genocide, misdaden tegen de mensheid of oorlogsmisdaden, omschreven in de internationale verdragen waarbij België partij is;*
> ***d)** de doorvoer strijdig is of kan zijn met de verplichtingen van het Vlaamse Gewest en België als partij bij internationale verdragen of als lid van internationale regimes op het gebied van non-proliferatie of ontwapening;*
> *[…].*"

Er wordt verwezen naar hetgeen daarover hiervoor werd gezegd.

---

[28] "*a. voertuigen en onderdelen daarvoor, speciaal ontworpen of aangepast voor militair gebruik;*
Noot 1: Onder ML6.a vallen:
a. tanks en andere militaire bewapende voertuigen en militaire voertuigen met voorzieningen voor het daarop monteren van vuurwapens of apparatuur voor het leggen van mijnen of voor het lanceren van munitie als genoemd in ML4;
b. gepantserde voertuigen;
[…]".

Er is evenwel geen vergunning aangevraagd en zonder vergunning mag de doorvoer niet doorgaan.

Verweerder kan na al die tijd alleen maar zeggen dat zijn diensten nog aan het onderzoeken zijn of de goederen vergunningsplichtig zijn en die vergunning in voorkomend geval moet worden aangevraagd.

Eisers maken het *prima facie* evenwel voldoende aannemelijk dat er geen vergunning mag worden afgeleverd, omdat er een groot en reëel risico is dat de kegelrollagers bestemd zijn als cruciaal onderdeel van defensiegerelateerd materiaal dat zal worden ingezet voor daden die minstens kunnen worden omschreven als genocidaal gedrag, daden die het internationale oorlogsrecht dan wel het internationale humanitaire recht schenden. Art. 6.3 Wapenhandelsverdrag verbiedt het afleveren van een vergunning van producten waarop artikel 4 van toepassing is, indien op het tijdstip van de afgifte van de vergunning bekend is dat de wapens of producten zouden worden gebruikt voor het plegen van genocide, misdaden tegen de mensheid, grove schendingen van de Conventies van Genève van 1949, aanvallen gericht tegen burgerdoelen of als zodanig beschermde burgers of andere oorlogsmisdaden omschreven in de internationale verdragen waarbij de overheid partij is. Een vergunning zou *prima facie* ook indruisen tegen het hiervoor vermelde art. 8, §2/1, 3°, c) en d) Wapenhandeldecreet in samenhang met de algemene beleidslijn van de Vlaamse overheid om de doorvoer niet toe te staan indien deze een versterking inhouden van de militaire capaciteit van de Israëlische krijgsmacht.

37.
Het voorgaande geldt evenzeer als de kegelrollagers niet als defensiegerelateerde producten zouden worden beschouwd, in welk geval het heel aannemelijk is dat zij inderdaad minstens moeten kwalificeren als "*ander voor militair gebruik dienstig materiaal: goederen die alleen of in combinatie met elkaar of andere goederen, substanties of organismen ernstige schade kunnen toebrengen aan personen of goederen en die als middel tot geweldpleging ingezet kunnen worden in een gewapend conflict of een soortgelijke situatie van geweld"*, zoals bedoeld in art. 2, 2° Wapenhandeldecreet.

Ook in dat geval is er *prima facie* een vergunningsplicht en wordt een verbod om een vergunning af te leveren ogenschijnlijk aannemelijk gemaakt, gelet op art. 8, §2/1, 1° Wapenhandeldecreet (overlading), art. 8, §2/1, 3°, c) en d), mede gelet op art. 9 Dual Use Verordening en het algemene Israëlbeleid van de Vlaamse overheid. De voorwaarde is dan immers dat materiële zekerheid moet worden verschaft dat de goederen uitsluitend voor civiel gebruik zullen worden aangewend. *In casu* werd er kennelijk geen vergunning aangevraagd, zodat er zelfs geen begin van poging is geweest om die zekerheid te verschaffen. Gelet op hetgeen hiervoor werd gezegd over de aard van de goederen, over de leverancier en de bestemmeling ervan en de hiervoor en in de dagvaarding en bijgebrachte stukken uiteengezette achtergrond van oorlogsvoering met inzet van Merkava tanks en gepantserde voertuigen *ook* tegen de burgerbevolking in Gaza, lijkt het ogenschijnlijk schier onmogelijk dat de vereiste materiële zekerheid *überhaupt* zou kunnen worden verschaft.

38.
Verweerder kan na al die tijd alleen maar zeggen dat zijn diensten nog aan het onderzoeken zijn of de goederen vergunningsplichtig zijn en dat in voorkomend geval de vergunning waarschijnlijk zal worden geweigerd.

Het valt te vrezen dat de diensten van verweerder de zaak niet eens aan het onderzoeken zouden zijn zonder de melding gedaan door eerste eiseres.

Maandelijks varen er een vijftal schepen vanuit de haven van Antwerpen naar havens in Israël met goederen die mogelijks in aanmerking komen voor een vergunningsplicht en vallen onder het verbod tot aflevering van een vergunning.

Er vonden kennelijk reeds verdachte doorvoeren plaats, al dan niet ondanks gedane meldingen.

Eisers worden niet op de hoogte gehouden van het gevolg dat verweerder aan de meldingen verleent. Dat verweerder na de sluiting van de debatten nog “nieuwe feiten” wenste bij te brengen, ontkracht dat niet.

Bovendien volstaat het niet om enkel controles uit te voeren in geval van een ontvangen melding.

Eisers brengen heel veel goed gedocumenteerde feitelijke informatie bij, maar verweerder houdt het op algemeenheden en verschuilt zich achter de “geheime aard van de informatie” of onwetendheid. Verweerder verschaft nauwelijks informatie en creëert hiermee de indruk de zaak niet onder controle te hebben. Verweerder verwijt eisers geen bewijzen bij te brengen, maar de overheid kan haar wettelijke en verdragsrechtelijke verplichtingen niet afwentelen op een collectief van wakkere burgers. De overheid moet die verplichtingen niet alleen passief, maar ook *actief* naleven. Ogenschijnlijk gebeurt dat niet of niet voldoende. De Vlaamse regering heeft in deze niet alleen een bevoegdheid, maar tevens een – verpletterende - verantwoordelijkheid. Verdragen, decreten en beleidslijnen die niet worden omgezet in actieve daden, verliezen elk nut. Erger nog, zij misleiden de burger in zijn rechtmatig vertrouwen dat de overheid handelt in overeenstemming met de regelgeving die middels democratische besluitvorming tot stand is gekomen.

De inzet is te hoog. Voorlopige maatregelen dringen zich op ten aanzien van verweerder om (verdere) schade door schendingen van die verplichtingen te voorkomen, minstens te beperken.

5. Voorlopige maatregelen

39.
Zoals gezegd kunnen de vorderingen opgedeeld worden in een algemeen en een bijzonder luik.

Onder verwijzing naar de uiteenzetting hiervoor, betaamt het om de gevraagde maatregelen met betrekking tot de doorvoer met overlading van de container met nummer ---------- met kegelrollagers naar Israël in te willigen. Hoewel de kwestieuze container bij de behandeling van de zaak nog aan de kant was gezet voor onderzoek, is de vordering tot staking niet zonder voorwerp. Het gebrek aan transparantie en informatie vanwege verweerder brengt immers met zich mee dat er geen zekerheid is over de situatie bij uitspraak. (De e-mail van 15.07.2025 die verweerder als "nieuw stuk" in het debat wenst te brengen, kan daar geen ander licht op werpen.)

De stukken van eisers laten zien dat er maandelijks vijf schepen varen tussen de Antwerpse haven en de Israëlische havens van Ashdod en Haifa, waaronder drie schepen van rederij ---- en twee van rederij -----. Tegen laatste loopt een strafonderzoek voor de doorvoer van munitie naar Israël. Gelet op i) de enorme omvang van het contract dat werd afgesloten tussen het Israëlische leger en ---------- voor de productie en levering van cruciale componenten voor de Merkava tank en Namer APC's, en ii) het feit dat ---------- materiaal afneemt van ----------, een bedrijf te ---------- dat zich profileert als leverancier van militaire onderdelen, heeft het er *prima facie* alle schijn van dat de situatie die zich thans voordoet met betrekking tot de doorvoer met overlading van de container met nummer ---------- met kegelrollagers, *geen alleenstaand geval* betreft. Bovendien valt te vrezen dat er via de haven van Antwerpen niet alleen doorvoer van kegelrollagers naar Israël gebeurt, maar de doorvoer zich uitstrekt tot defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik dienstig materiaal in het algemeen. Zoals gezegd, menen eisers weet te hebben van drie doorvoeren van mogelijks militair materiaal en zijn zij doorgaans goed ingelicht. Hun vrees voor een gebrek aan (proactieve) controle lijkt ogenschijnlijk niet onterecht. Teneinde de doeltreffendheid van de regelgeving en het beleid ter zake te doen waarborgen, past het bijgevolg om de voorlopige maatregelen in het meer algemene luik van de vordering eveneens in te willigen. Voor de categorie "ander voor militair gebruik dienstig materiaal" past het evenwel de staking en het verbod hier en nu te beperken tot de gevallen waarvoor geen materiële zekerheid wordt verschaft dat de betrokken goederen uitsluitend voor civiel eindgebruik zullen worden aangewend en op geen enkele manier een ongeoorloofd eindgebruik zullen kennen. Het komt de overheid toe om via de bevoegde organen desgevallend maatregelen te treffen met een meer verregaande reikwijdte.

40.
De voorlopige maatregelen worden opgelegd bij voorraad en behouden hun werking tot een andersluidende uitspraak van de rechter ten gronde. Op de zitting van 10.07.2025 mocht de voorzitter noteren dat eisers een verzoekschrift hebben neergelegd voor het instellen van een procedure ten gronde voor onze rechtbank.

6. Dwangsom

41.
Verweerder overtuigt niet waar hij voorhoudt dat niet zomaar mag worden vermoed dat hij onwillig zal zijn om gevolg te verlenen aan de beslissing. Gelet op de – minstens ogenschijnlijk

- passieve houding die verweerder tot nu toe aan de dag heeft gelegd, zal een dwangsom de effectiviteit van de beslissing bewerkstelligen.

Nu eisers verduidelijkten dat zij onder “het niet voldoen aan het gevorderde” elke “doorgang/doorvoer” verstaan, kan deze precisering tegemoetkomen aan de bezorgdheid dat de te staken/verbieden (niet-)handelingen te onduidelijk waren geformuleerd.

Het door eisers op 50.000 euro bepaalde bedrag van de dwangsom is geenszins overdreven, gelet op de onmetelijke omvang van de belangen die op het spel staan.

VII. GEDINGKOSTEN

42.
Verweerder wordt als de in het ongelijk gestelde partij verwezen in de volgende gedingkosten:

- dagvaardingskosten m.i.v. de bijzondere bijdrage van 26 euro: **417,29 euro**;
- rechtsplegingsvergoeding: **1.883,72 euro**.

De rolrechten van **165 euro**, te innen door de FOD Financiën, zijn in principe ook ten laste van verweerder. Ingevolge art. 161, 1° bis juncto art. 279 van het wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten geldt er voor verweerder evenwel een **vrijstelling** van het rolrecht van 165 euro, te innen door de FOD Financiën overeenkomstig het KB van 28 januari 2019 betreffende de uitvoering van het wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten.

OM DEZE REDENEN
DE VOORZITTER

Gelet op de toepasselijke bepalingen van de wet van 15.06.1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, zoals gewijzigd,

Spreekt recht in eerste aanleg, op tegenspraak, en **bij voorraad** tot een uitspraak ten gronde,

Wijst het verzoek tot heropening van het debat van verwerende partij af,

Verklaart de vordering van eisers **ontvankelijk** en **gegrond** als volgt,

Gebiedt het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, per direct de doorvoer met overlading naar Israël te (doen) staken van de container met nummer ----------,

Gebiedt het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, per direct alle nodige maatregelen te nemen teneinde deze doorvoer met overlading van de container met nummer ---------- tegen te houden en te verhinderen dat de kegelrollagers met bestemming Israël de Antwerpse haven verlaten,

Gebiedt het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, per direct iedere doorvoer naar Israël te (doen) staken van defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik dienstig materiaal waarvoor geen materiële zekerheid wordt verschaft dat het uitsluitend voor civiel eindgebruik zal worden aangewend en op geen enkele manier een ongeoorloofd eindgebruik zal kennen,

Verbiedt het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, per direct nieuwe doorvoer naar Israël toe te staan van defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik dienstig materiaal waarvoor geen materiële zekerheid wordt verschaft dat het uitsluitend voor civiel eindgebruik zal worden aangewend en op geen enkele manier een ongeoorloofd eindgebruik zal kennen,

Legt voormelde maatregelen op, op straffe van een dwangsom van 50.000 euro voor elke doorvoer in overtreding met het voorgaande, vanaf de dag volgend op de betekening van deze beschikking, met een maximum van 5.000.000 euro,

Veroordeelt verweerder tot betaling aan eisers van volgende gerechtskosten:

- de dagvaardingskosten: **417,29 euro**
- de rechtsplegingsvergoeding: **1.883,72 euro**,

Legt de rolrechten ten laste van het VLAAMSE GEWEST, dat hiervan is vrijgesteld,

Deze beschikking werd gewezen door -------, rechter, Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel, aangesteld om de voorzitter te vervangen,

en door haar uitgesproken overeenkomstig art. 782bis lid 1 Ger.W. in openbare zitting van de 10de kamer op **17.07.2025**, bijgestaan door de griffier, ----------.

---------- ----------